

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, nar. **X.**, bývajúceho P.V., proti žalovanému **P.**, nar. **X.**, bývajúcemu P.V., pôvodne podnikajúcemu pod obchodným menom **P.**, s miestom podnikania P.V., IČO: **X.**, v dovolacom konaní zastúpený JUDr. **M.**, právne služby s.r.o., so sídlom **V.**, za ktorú koná advokát JUDr. **M.**, o **3 425,19 € s príslušenstvom** vedenej na Okresnom súde **P.** pod sp. zn. 11 C 197/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2011 sp. zn. 19 Co 371/2010, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2011 sp. zn. 19 Co 371/2010 a rozsudok Okresného súdu **P.** z 24. augusta 2010 č. k. 11 C 197/2009-100 a vec vracia Okresnému súde **P.** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza rozsudkom z 24. augusta 2010 č.k. 11 C 197/2009-100 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi mzdu 3 425,19 € za mesiac marec až október 2009, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne, odo dňa splatnosti za jednotlivé mesiace, t.j. zo sumy 456,34 € od 1. mája 2009 do zaplataenia, zo sumy 456,34 € od 01. júna 2009 do zaplataenia, zo sumy 438,51 € od 01. júla 2009 do zaplataenia, zo sumy 248,62 € od 01. augusta 2009 do zaplataenia, zo sumy 474,19 € od 01. septembra 2009 do zaplataenia, zo sumy 438,51 € od 01. októbra 2009 do zaplataenia, zo sumy 456,34 € od 01. novembra 2009 do zaplataenia a zo sumy 456,34 € od 01. decembra 2009 do zaplataenia, a nahradiť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. žalobcovi trovy konania 556,92 € na účet jeho právnej zástupkyne, všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku rozsudku. Mal za to, že nárok žalobcu je opodstatnený a žalovaný hoci návrh prevzal, nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by ho spochybňovali. Na pojednávanie 24. augusta 2010 sa žalovaný nedostavil, na adrese **P.**, **P.**, oznámenej

Obvodnému oddeleniu Policajného zboru P., ako adresu na doručovanie, si predvolanie nevyzdvihol a súdnemu doručovateľovi na adrese, kde sa zdržiaval, odmietol predvolanie prevziať. Preto prvostupňový súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a na pojednávaní pripustil aj zmenu žaloby na sumu 3 425,19 €.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovaného rozsudkom z 28. apríla 2011 sp. zn. 19 C 371/2010 ako vecne správny potvrdil rozsudok prvostupňového súdu a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (žalobca, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, si ich náhradu neuplatnil). Z obsahu odvolania mal za to, že žalovaný vytýka prvostupňovému súdu to, že mu jeho postupom bola odňatá možnosť konať pred súdom (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Ďalej mal za to, že prvostupňový súd konal a rozhodol vo veci v neprítomnosti žalovaného rozsudkom na pojednávaní 24. augusta 2010, potom čo predvolanie na pojednávanie na adrese P.P., v odbernej lehote neprebral. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že prvostupňovému súdu neuviedol ako adresu na doručovanie predmetný P. O. BOX, poukázal odvolací súd na oznámenie Obvodného riaditeľstva Policajného zboru P., č. ORP – PD – DZ – 410/2010 zo dňa 06.04.2010 (č. 1. 72 spisu), v ktorom okresnému súdu oznámilo, že žalovaný na adrese P., Koncová 4 býva, no neotvára hoci je doma a naposledy 20. januára 2010 odmietol zásielku prvostupňového súdu prevziať s odôvodnením, že má predmetný P. O. BOX, ktorý má nahlásený aj na prvostupňovom súde a kde zásielky majú chodiť, avšak nechodia s tým, že už hliadke neotvorí ani nič nebude preberať. Ďalej mal odvolací súd za to, že prvostupňový súd žalovanému opakovane doručoval predvolanie aj prostredníctvom súdneho doručovateľa, ktoré odmietol prevziať, o čom svedčí aj jeho telefonát (úradný záznam z č. 1. 94 spisu). Vychádzajúc z uvedeného mal odvolací súd za to, že prvostupňový súd správne vyhodnotil splnenie podmienok na prejednanie veci v neprítomnosti odporcu, ktorý postup v odôvodnení rozhodnutia aj dôsledne odôvodnil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 243b ods. 2 a 3 O.s.p. zrušil rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., lebo v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. a podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., lebo konanie je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Mal za to, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyplýva z toho,

že prvostupňový súd pojednávanie 24. augusta 2010 vykonal a vo veci rozhodol bez toho, aby ho naň riadne a včas predvolal a pripustil na ňom zmenu návrhu, ku ktorej sa nemal možnosť vyjadriť. Poukázal na to, že muž, ktorý mu mal 23. augusta 2010 pred jeho domom doručovať zásielku súdu, ktorej obsahom malo byť predvolanie na toto pojednávanie, nebol po tom, čo ho o to požiadal, spôsobilý preukázať svoju totožnosť a výkon funkcie súdneho doručovateľa, neoznámil mu v ktorom konkrétnom súdnom konaní mu doručuje zásielku, keďže je účastníkom viacerých a nepoučil ho o následkoch odmietnutia prevzatia zásielky, keď on zásielku prevziať neodmietol. V dôsledku uvedeného mal za to, že pojednávanie nariadil a vykonal prvostupňový súd v rozpore s § 115 ods. 2 O.s.p., pretože ak by mu aj doručil predvolanie na pojednávanie dňa 23. augusta 2010, bolo by to menej ako 5 dní pred dňom pojednávania a súd by ho mohol vykonať len s jeho súhlasom. Ďalej mal za to, že na pojednávaní 24. augusta 2010 predniesla právna zástupkyňa žalobcu zmenu žaloby, ktorá mu nebola doručená, nemohol sa k nej vyjadriť, a prvostupňový súd napriek tomu túto zmenu pripustil a následne rozhodol. Takéto konanie prvostupňového súdu nebolo žiadnym spôsobom korigované a napravené ani pred odvolacím súdom, ktorý v jeho postupe nevidel žiadne pochybenia. Ďalej mal za to, že ak prvostupňový súd uznesením vyhláseným na pojednávaní 24. augusta 2010 rozhodol, že pripúšťa rozšírenie návrhu na sumu 3 425,19 €, mal konať o takto zmenenom návrhu, avšak rozsudkom vyhláseným na tomto pojednávaní rozhodol aj o práve žalobcu na náhradu úrokov z omeškania, čím došlo k inej vade, spočívajúcej v tom, že konal a rozhodol nad rámec podaného návrhu, ktorým bol po pripustení zmeny návrhu viazaný.

Žalobca považoval rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu za vecne správne. Poukázal na to, že žalovaný od začiatku konania nepredložil žiadne návrhy ani dôkazy a účelovo sa nezúčastňoval súdnych pojednávanií, na ktorých sa mohol vyjadriť a vykonávať svoje práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť takýmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalovaný dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v citovaných ustanoveniach. So zreteľom na to je zrejmé, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p.

Dovolanie žalovaného vzhľadom na uvedené zistenie by bolo procesne prípustné, len ak by v konaní súdov nižších stupňov došlo k vade konania podľa § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z takýchto väd, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) otázkou či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy ak za a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p., sú právne významné len procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd podľa § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade,

ale jednoznačne (všetky pochybnosti vylučujúce) zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolateľ existenciu procesných vád podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že konanie pred odvolacím súdom je zaťažené procesnou vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O.s.p. je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, ktorý znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich procesných práv a oprávnených záujmov. Vady, zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelné uplatnenia alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie a preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 56/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom aj na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

Podľa § 1 Občianskeho súdneho poriadku tento poriadok upravuje postup súdov a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a úctu k právam iných osôb.

Podľa § 45 ods. 1 O.s.p. súd doručuje písomnosť sám alebo poštou. Súd môže doručiť písomnosť aj prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 15 ods. 3 vyhl. č. 543/2005 Zb. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy, súdny doručovateľ je zamestnanec súdu určený rozvrhom práce, ktorý obstaráva úkony súdu súvisiace s doručovaním súdnych písomností.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p., ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, vloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Podľa § 50 O.s.p. ak adresát bezdôvodne odoprie písomnosť prijať, je písomnosť doručená dňom, keď jej prijatie bolo odopreté; o tom musí byť adresát poučený doručovateľom.

Podľa § 95 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Podľa § 102 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého

dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 115 ods. 2 O.s.p. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Z obsahu spisu vyplýva, že 23. augusta 2010, kedy súdny doručovateľ doručoval žalovanému písomnosť Okresného súdu P., t.j. predvolanie na pojednávanie 24. augusta 2010, sa tento v mieste doručenia na adrese, K.P. zdržiaval. Ďalej z obsahu spisu, a to úradného záznamu o doručovaní predmetného predvolania súdnym doručovateľom (č. l. 94 spisu) a obálky s doručenkou, v ktorej sa predvolanie doručovalo (č. l. 93 spisu) nevyplýva, že by žalovaný bol poučený o následkoch bezdôvodného odopretia písomnosť prijať. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný Okresnému súdu P. neoznámil ďalšiu adresu na doručovanie P.P., keď uvedené malo byť oznámené len Obvodnému oddeleniu Policajného zboru P. (č. l. 72 spisu), aj to zrejme v inom konaní (č. l. 104 spisu). Vzhľadom na uvedené, ak prvostupňový súd nepoučil žalovaného pri doručovaní predvolania 23. augusta 2010 na pojednávanie 24. augusta 2010 o následkoch bezdôvodného odopretia písomnosť prijať, nenastala fikcia doručenia podľa § 50 O.s.p. a ani podľa § 47 ods. 2 O.s.p., keďže náhradné doručenie do P. O. Boxu je neprípustné, pretože P. O. BOX nie je miesto, kde sa niekto zdržuje, a preto žalovaný nebol na pojednávanie riadne predvolaný. V dôsledku uvedeného nemohol prvostupňový súd vec prejednať na pojednávaní 24. augusta 2010 v neprítomnosti žalovaného (prihliadnúc aj na nedodržanie lehoty na prípravu 5 dní pred pojednávaním, ak by došlo k riadnemu predvolaniu) a ani pripustiť na tomto pojednávaní v jeho neprítomnosti rozšírenie návrhu na sumu 3 425,19 €. Ak prvostupňový súd vo veci takto postupoval a ak odvolací súd nevidel v takomto postupe prvostupňového súdu pochybenie a považoval ho za správny, odňali súdy nižších stupňov týmto postupom žalovanému možnosť konať pred súdom a zaťažili konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý musel dovolací súd rozhodnutie odvolacieho a prvostupňového súdu zrušiť, pretože rozhodnutia vydané v konaní postihnutom

tak závažnými procesnými vadami nemôžu byť vecne správne. Dovolací súd má ďalej za to, že ak prvostupňový súd pripustil rozšírenie návrhu na sumu 3 425,19 € a následne rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania od splatnosti jednotlivých miezd tvoriacich žalovanú sumu, zaťažil tak konanie aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto z uvedených dôvodov rozsudok odvolacieho i prvostupňového súdu podľa § 234b ods. 2 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. júna 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová